

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3034/2024. (I. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 52.Pf.631.043/2021/7. számú ítélete, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványt benyújtó jogi képviselő (dr. Galambos Károly) egy magánszemély (a továbbiakban: indítványozó1.), valamint részben a saját nevében (a továbbiakban: indítványozó2.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozók kérték egyrészt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IMr.) 3. § (6) bekezdése, a Fővárosi Törvényszék 52.Pf.631.043/2021/7. számú, valamint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.P.85.844/2021/31. számú ítélete perköltség elutasítására vonatkozó rendelkezése alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint – a bírósági ítéletek vonatkozásában a perköltségre vonatkozó rendelkezések – megsemmisítését.
- [2] Az indítvány benyújtására alapul szolgáló ügynek az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.
- [3] Az alapul fekvő ügy előzményeként az alapügyben alperesként szereplő indítványozó1. mint az elhunyt, végrendeletet tevő örökgyó házastársa és a felperesek mint kötelesrészre jogosultak hagyatéki eljárásban egyezséget kötöttek. Az egyezség tárgyát nem képezte a budapesti „lakóház, gazdasági épület” megjelölésű ingatlan, amely a perbeli alperes indítványozó kizárólagos tulajdonában állt. A felperesek az iránt indítottak keresetet, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a nevezett ingatlan 1/2 tulajdoni hányada az örökgyó tulajdonát képezte házassági vagyonközösség címén az örökgyó halálának időpontjában. Az indítványozók az ügyvédi munkadíj címen pernyertesség esetére igényelt perköltséget az IMr. 3. § (2) bekezdése szerinti számítás alapján számították fel.
- [4] Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság 2021. november 18-án, 12.P.85.844/2021/31. számú ítéletében arra hivatkozással utasította el a keresetet, hogy a megállapítási kereset feltételei nem állnak fenn. Kötelezte a felpereseket egyetemlegesen, hogy fizessék meg az indítványozó1.-nek a perköltséget. A bíróság rámutatott, hogy az ügyben a perfelvételi tárgyaláson a perfelvételt lezárta, majd bizonyítás nélkül, a rendelkezésre álló iratok alapján az első tárgyaláson ítéletet hozott, mindezekre tekintettel pedig az IMr. szerinti számítás alapján igényelt ügyvédi munkadíj összegét eltúlzottnak ítélte. Az összeget az IMr. 2. § (2) bekezdésére hivatkozással mérsékelte. A bíróság 2021. december 16-án az ítéletet kijavító végzést hozott, amelyben megállapította az eredeti hivatkozás tévességét, és helyes hivatkozásként az IMr. 3. § (6) bekezdését jelölte meg.
- [5] Az indítványozó1. az elsőfokú ítéletnek kizárólag a perköltség összegét megállapító része ellen nyújtott be fellebbezést. Az indítványozó1. a kijavító végzéssel szemben az elsőfokú bíróságnál az eljárás szabálytalansága miatti kifogást terjesztett elő, amelyet annak megalapozatlanságára hivatkozva a Bíróság elutasított.
- [6] A Fővárosi Törvényszék másodfokon 2022. május 17-én hozta meg 52.Pf.631.043/2021/7. számú ítéletét, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezést helyben hagyta. A törvényszék a szabálytalansági kifogás első fokon történő elutasítása kapcsán megállapította, hogy nem lehet érdemben vizsgálni, hogy alapos volt-e a kifogás, mivel az indítványozó1. az elsőfokú eljárás szabálytalansága iránti kifogást az elsőfokú ítélet meghozatalát követően terjesztette elő. A törvényszék az elsőfokú ítélet később kijavított hivatkozását egyértelműen iratellenesnek minősítette, és úgy foglalt állást, hogy a kijavításnak helye volt. A törvényszék megvizsgálta azt is, hogy a kezdetileg felszámított ügyvédi munkadíj összege valóban eltúlzott volt-e. A törvényszék összefoglalta, hogy az indítványozó jogi képviselő a perben pontosan milyen volumenű munkát végzett, és figyelemmel volt arra is, hogy az elsőfokú bíróság az egyszerű megítélésű ügyben jogkérdésben való állásfoglalás alapján hozta meg ítéletét a megállapítási kereset kizártsága miatt, min-

den egyéb alperesi védekezés vagy alaptalan, vagy a per eldöntése szempontjából nem releváns kérdésekre kiterjedő érvelés volt. A törvényszék úgy értékelte, hogy indokolt a felszámított perköltség mérséklése, mégpedig az elsőfokú ítéletben szereplő mérték szerint.

- [7] 2. Az indítványozók ezt követően nyújtották be alkotmányjogi panaszukat, amely tartalmaz egy Abtv. 27. § szerinti és egy Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti petitumot is.
- [8] Az Abtv. 27. § szerinti panaszban az indítványozók az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdéseinek, II. cikkének, IV. cikk (1) bekezdésének, XII. cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1)–(2) bekezdésének, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmét állították. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszban pedig az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésének, valamint XII. cikk (1) bekezdésének és XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állították.
- [9] 2.1. Az indítványozók azt kérték, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.P.85.844/2021/31. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 52.Pf.631.043/2021/7. számú ítéletének „a perköltség elutasítására vonatkozó rendelkezését” semmisítse meg az Alkotmánybíróság. Az indítványozók a felszámított perköltséget mérséklő döntéseket alapvetően tartalmi szempontból kifogásolták, arra hivatkozva egyrészt, hogy az eljáró bíróságok nem vették figyelembe az indítványozó1. költségjegyzékében megjelölt és beadványában indokolt perköltség iránti igényét, valamint abból a ténybeli tévedésből kifolyólag, hogy a díjkikötés megbízási szerződésen alapult, az IMr. 3. § (6) bekezdése helyett az IMr. 2. § (2) bekezdése alapján folytatták le és az ügyvédi munkadíj összegét jelentős mértékben csökkentették. Az indítványozók arra is kitérnek, hogy mindenki számára lehetővé kellene tenni az ügyvédi munkadíj IMr. alapján történő felszámítását, az indítványozókkal azonban a bíróságok hátrányosan kivételt tettek. A bíróságok ezzel megsértették az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében biztosított vállalkozáshoz való jogot (a munka díjazásához való jogot) és az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdésében garantált törvény előtti egyenlőség követelményét, valamint a diszkrimináció tilalmát.
- [10] Az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben egyrészt a döntést megelőző eljárás körében azt kifogásolták, hogy nem volt módjuk véleményét nyilvánítani az ügyvédi munkadíj csökkentésének kérdésben, amit a pervezetés hibájának is tartanak. Fenntartották a fellebbezési eljárásban is képviselt véleményüket, miszerint az elsőfokú ítélet elsőfokú bíróság általi kijavítása jogszerűtlen volt, valamint arra is utaltak, hogy a szabálytalanság iránt benyújtott kifogásuk szerintük valójában megalapozott volt. Hangsúlyozták továbbá, hogy a felperesek a tárgyalás berekesztéséig nem tettek indítványt az indítványozók által felszámított perköltség mérséklése érdekében. Az indítványozók értelmezésében az IMr. 3. § (6) bekezdés alkalmazásának ugyanis csak ebben az esetben lett volna helye, álláspontjuk szerint a felszámított perköltség csökkentése hivatalból nem történhetett volna meg.
- [11] Ezen túlmenően az indítványozók szerint a kifogásolt bírói döntések nem tartalmazzák „azokat a lényeges tényeket, amelyek alapján következtetés volt levonható a munkadíj csökkentésére”. Úgy vélik, hogy a másodfokú bíróság kiegészítette az elsőfokú bíróságnak a mérséklés alátámasztása körében felhozott indokait, amit szerintük nem tehetett volna meg.
- [12] Az indítványozók a fenti panaszaikkal összefüggésben hivatkoztak az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdések, II. cikkének, IV. cikk (1) bekezdésének, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdések sérelmére is. Az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdésének sérelmével összefüggésben előadták, hogy a bíróságok nem ismerték fel, hogy a díjazás csökkentésével kapcsolatos bírósági hatáskört és a csökkentés feltételeit csak törvényben lehetett volna szabályozni. Az indítvány önmagában abból a tényből, hogy a bíróság az IMr. 3. (6) bekezdését alkalmazva jelentősen mérsékelte az IMr. alapján számított munkadíj összegét, levezeti a perbeli alperes indítványozó emberi méltósághoz való jogának (Alaptörvény II. cikk), valamint egyúttal a szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jogának [Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdés] sérelmét is. Az indítvány szerint a döntés eleve sérti azt az elvet, miszerint az embert nem lehet tárgyként vagy eszközként kezelni, valamint biztosítani kell „az ember életének biztonságát és a kiszámítható, jogszerű cselekvését”.
- [13] 2.2. Az indítványozók az IMr. vitatott rendelkezése kapcsán megismételték azt a fent részletezett érvelést, miszerint az ügyvédi díjazás csökkentésével kapcsolatos bírósági hatáskört csak törvényben lehetett volna szabályozni, ezúttal az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésének sérelmére hivatkozással.
- [14] Az indítványozók szerint ezen túlmenően az IMr. alapján mérséklésre hivatalból nem kerülhetne sor, ezért az IMr. 3. § (6) bekezdése álláspontjuk szerint sérti az indítványozó2. vállalkozáshoz való jogát. Ezen túlmenően az IMr. nem tartalmazza azt, hogy a „munkadíj mérséklésének indokolt esete” milyen módon gyakorolható a bíróság által, az nem szól a mérsékléssel kapcsolatban nem szól eljárási kérdésekről és a felek jogairól (például

a döntés előtt szükséges-e hivatalból vagy indítványra meghallgatni a feleket), ezért a mérséklés lehetősége sérti az indítványozó2. tulajdonhoz való jogát is.

- [15] Végül az IMr. 3. § (6) bekezdése sérti az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdését és az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését is a rendeleti szabályozási szintet miatt.
- [16] 2.3. Az igazságügyi miniszter beadványában rámutat arra, hogy az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ügyvédi tv.) 30. § (1) bekezdése értelmében főszabály szerint a megbízási díjban a felek szabadon állapodnak meg, ez azonban nem jelenti azt, hogy a bírósági eljárás során bármilyen mértékű ügyvédi munkadíj felszámítható. A pernyertes fél számára nem feltétlenül az általa ténylegesen kifizetett ügyvédi megbízási díj megtérítését rendeli el a bíróság. A bíróság az eltúlzott munkadíj összegét mérsékelheti, amennyiben az – indokolt álláspontja szerint – nem áll arányban az elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Tekintettel azonban arra, hogy a jogi képviselő munkadíjának fizetési kötelezettsége a megbízót terheli – aki a már teljesített ügyvédi munkadíjat és költséget számítja fel a peres eljárás során – nem sérülhet a jogi képviselő Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében biztosított vállalkozáshoz való joga. Hasonlóképpen nem sérülhet az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében védett tulajdonhoz való jog sem, mivel a tulajdonhoz való jog a már megszerzett tulajdont védi, az IMr. 3. § (6) bekezdése pedig lehetővé teszi az ügyvédi munkadíj bíróság általi mérséklését. Ezen túlmenően az IMr. 3. § (6) bekezdése megadja a mérlegelési szempontokat a bíróságok számára azzal, hogy rögzíti: a munkadíj összegének mérséklésére akkor kerülhet sor, „ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.” Az alkotmányos garanciákat erősíti az is, hogy az IMr. 3. § (2) bekezdésében foglalt a)–c) pontok minimumértékeket tartalmaznak, amelyek kötelezően alkalmazandó alsó határt jelentenek az IMr. 3. § (6) bekezdése szerinti mérséklés tekintetében.
- [17] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [18] 3.1. Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott indítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság elsősorban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek.
- [19] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az (1b) bekezdés e) pontja alapján pedig a kérelem akkor határozott, ha indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [20] Az indítványozó az Abtv. 27. § szerinti indítványelem körében az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdései, II. cikke, IV. cikk (1) bekezdése, XII. cikk (1) bekezdése valamint XXVIII. cikk (7) bekezdései vonatkozásában nem adott elő a hivatkozott rendelkezésekben biztosított alapjogokkal összefüggő, önálló indokolást.
- [21] Az indítványozók azt is állítják, hogy a bíróságok sem az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjog egyenlő érvényesülésének, sem a törvény előtti általános egyenlőségnek a követelményét nem tartották tiszteletben az indítványozók vonatkozásában. Bár az indítványozók általános érvennyel utalnak arra, hogy nem érheti a perbeli feleket hátrányos megkülönböztetés aszerint, hogy az ügyvédi munkadíj „előterjesztésére a felek között kötött megbízási szerződés[re] vagy a díjrendeletre való ráutalással került sor”, az indítványozók nem mutatják be, hogy ilyen jellegű hátrányos megkülönböztetés a saját ügyében pontosan milyen módon és kihez képest érte az indítványozókat azáltal, hogy ügyvédi munkadíj címen a perköltséget az IMr.-re utalással terjesztették elő. Az indítványozók arra vonatkozó önálló, az IMr. 3. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének indokolásától eltérő indokolást sem adnak elő, hogy a bírói döntések, az azokban foglalt jogértelmezés miért sérti a vállalkozáshoz való jogot.
- [22] Ennek megfelelően az indítvány a fent hivatkozott alaptörvényi rendelkezések tekintetében nem felel meg a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének, ezért érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [23] 3.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy az indítvány az Alaptörvény az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jog tekintetében megfelel-e az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek, miszerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az eljárás tisztességtelenségét több eljárás jellegű szabálysértés bemutatásán keresztül állítja. Bizonyos szabályok forrását nem teszi világossá az indítvány, más sza-

bályoknál egyértelműen hivatkozik a a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényre (a továbbiakban: Pp.). Az indítványozók több ponton vitatják a Pp. egyes rendelkezéseinek a másodfokú bíróság általi értelmezését, több esetben *contra legem* jogalkalmazásként jellemezve azt.

- [25] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ezek az érvek valójában nem az ítélet alkotmányossági, hanem törvényességi (eljárási törvénynek való megfelelés szerinti) felülbírálatára irányulnak. Az indítványban foglalt eljárásjogi problémákkal kapcsolatban az indítványozók alkotmányjogilag értékelhető érveket nem adnak elő, érveik kizárólag a polgári perjog keretein belül maradnak. A polgári perjogi kérdések azonban szakjogi kérdések, amelyekben a döntés nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [26] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy következetes gyakorlata értelmében „a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének [...]. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [27] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is fontosnak tartja leszögezni, hogy „a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}, és erre a megállapításra is figyelemmel azt sem vizsgálhatja, hogy „a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz” {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [28] Az indítványozók a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme körében az indokolási kötelezettség sérelmét is állították, aminek megvalósulását abban látták, hogy a bíróság nem a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban foglalt szempontokat tiszteletben tartva indokolta meg, hogy az ügyvédi munkadíj miért nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.
- [29] Az Alkotmánybíróság az indokolási kötelezettséggel összefüggésben hivatkozik állandó gyakorlatára, mely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből az a minimumkövetelmény vezethető le a bírósággal szemben, „hogy az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.” {7/2013. (III. 1.) AB határozatban, Indokolás [34]}
- [30] Az Alkotmánybíróság az indokolási kötelezettség határait kijelölve hangsúlyozza, hogy ezen Alaptörvényből fakadó követelményből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]; 3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]}.
- [31] Az indokolási kötelezettség tehát kétségtelenül a bíróság IMr. 3. § (6) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörének egyik alkotmányos korlátját képezi. Az IMr. ennek megfelelően a jogi képviselő munkadíjával kapcsolatos döntés tekintetében külön nevesíti az indokolási kötelezettséget. Ezen túlmenően a Pp. is általános indokolási kötelezettséget ír elő azzal, hogy rögzíti, a bíróságnak az ítéletben a döntést teljes körűen – így a perköltségre vonatkozóan is – indokolnia kell.
- [32] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelemben foglaltak vizsgálatáról számot adott, a döntésből egyértelműen megismerhetőek a bíróság indokai, az aránytalanságot a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység teljes körű feltárását követően állapította meg. Így az Alkotmánybíróság nem tartja megalapozottnak azt az állítást, hogy a 7/2013. (III. 1.) AB határozat követelményei az alapul fekvő eljárásban nem teljesültek volna.
- [33] Tehát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozók nem adtak elő olyan érveket, amelyek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét felvetették volna.
- [34] 3.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított kérelem kapcsán elsősorban azt vizsgálta, hogy az megfelel-e az Abtv. 26. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelményeknek.
- [35] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint Alaptörvényben biztosított jog sérelme esetén fordulhat az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz az ügyben folytatott bírósági eljárásban alkalmazott jogszabály alaptörvény-ellenességét kifogásolva.
- [36] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, így erre a rendelkezésre alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [37] 3.4. Az Alkotmánybíróság végül az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti indítvány fennmaradó két elemét [az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésére és XIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozást] az Abtv. 29. § szerinti feltételek fé-

nyében vizsgálta. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.

- [38] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozóknak az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésére vonatkozó indokolása ellentmondásos. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti panasz lényegét szem előtt tartva az indítványt úgy értelmezi, hogy az indítványozók a támadott rendelkezésnek tulajdonítják azt a hatást, hogy a bíróság hivatalból dönthet a felszámított perköltség csökkentéséről, és ezt tekintik a vállalkozáshoz való jog sérelmének. Az indítványozók nem vették figyelembe, hogy a bíróság valójában minden perköltséggel kapcsolatos kérdésben hivatalból dönt [Pp. 82. § (1) bekezdés].
- [39] A XII. cikk (1) bekezdés sérelmének érdemi vizsgálatát – alkotmányjogi összefüggés hiányában – az az érv sem alapozhatja meg, hogy az indítványozó2. munka díjazásához való joga sérült.
- [40] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a vállalkozáshoz való jog tartalma kiterjed egyfelől a vállalkozó piacra lépésére, másfelől a vállalkozás folytatására, mindkét esetben az egyes gazdasági tevékenységek jogszabályi feltételrendszeréhez igazodóan {3002/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [41]}. Ugyanakkor a bíróságok perköltség csökkentéséről való döntési lehetősége nem hozható alkotmányos összefüggésbe a vállalkozáshoz való joggal.
- [41] Az indítványozók álláspontja szerint az ügyvédi munkadíj összege leszállításának lehetősége sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogot is. Az indítványok azt sérelmezik, hogy az indítványozó2. nem kaphatta meg az IMr. alapján felszámított teljes ügyvédi munkadíjat.
- [42] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése a már megszerzett tulajdont védi és a tulajdoni várományokat csak kivételes esetekben részesíti alkotmányos védelemben [lásd például: 3002/2019. (I. 2.) AB határozat, Indokolás [36]]. Erre tekintettel az eltúlzott munkadíj összegének mérséklése nem hozható összefüggésbe a tulajdonhoz való joggal.
- [43] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az IMr. rendelkezése alkotmányosságát vitató, az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésére, illetve a XIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítványokat sem találta befogadhatónak, mivel a megjelölt alapjogokkal összefüggésben alapvető alkotmányjogi kérdés vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség fennállása nem állapítható meg.
- [44] 4. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének, az Abtv. 26. § (1) bekezdésének és a 29. §-ában foglalt feltételeknek, az Alkotmánybíróság azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. január 16.

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró*

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2006/2022.

